

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta právnická
Katedra správního práva

Posudek vedoucího diplomové práce

Název práce: **Bodové hodnocení porušení povinností stanovených zákonem o silničním provozu**
Diplomant/ka: **Petr Jan B a k e š , BA (Hons)**
Autor posudku: **JUDr. PhDr. Petr Kuchynka, Ph.D.**

1. Zadání a cíl práce:

Za cíl své práce si diplomant stanovil popsat způsob bodového hodnocení řidiče za porušení vybraných povinností řidičů motorových vozidel a upozornit na další následky spojené s dovršením určitého počtu bodů v bodovém hodnocení řidiče. Práce se chce zaměřit na vybrané problémy spojené s bodovým hodnocením a složitost problematiky ukázat na konkrétních praktických skutečnostech.

2. Obsahové zpracování práce (včetně systematického uspořádání, proporcionality a práce s právní úpravou, odbornou literaturou a judikaturou):

Diplomant přistoupil ke zvolenému – významnému, ale dosti opomíjenému – tématu s chutí, samostatně, poučeně a tvořivě.

V posuzované práci se nejprve ujasňuje smysl a účel bodového hodnocení, jeho dimenze historická a komparatistická a výchozí aktuální situace [16 str.].

Obsah dalších dvou kapitol je zcela zřejmý z jejich názvů: „*Zákonem předvídaný mechanismus provedení záznamu bodů, právní důsledky dosažení celkového počtu 12 bodů v bodovém hodnocení řidiče, odečítání bodů*“ [16 str.] a „*Zákonem předvídaný mechanismus pozbytí řidičského oprávnění v důsledku dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení řidiče, porovnání s dalšími zákonem předvídanými způsoby pozbytí řidičského oprávnění*“ [9 str.]. S autorem se ztotožňuji v tom, že do budoucna by jistě prospěla exaktněji formulovaná právní úprava. Vzhledem k její absenci i jiným důvodům bych však byl smířlivější k „soudcovské normotvorbě“. Plně jsou pro mne akceptovatelné také výtky obsažené na str. 33 a 34 a na str. 35 a 36 předložené práce.

Kapitola „*Možnosti obrany řidiče před nesprávným záznamem bodů, řízení o námitkách proti počtu bodů za porušení povinností stanovených zákonem*“ [28 ½ str.], stěžejní část práce, podrobně a zasvěceně posuzuje ustanovení § 123f zákona o silničním provozu. Ze zpracovávané látky *de lege lata* není podle mého soudu nic podstatného opomenuto. Diplomant zná správní i soudní praxi. Je ovšem třeba vidět, že také soudní praxe se vyvíjí. K závěru ohledně přezkoumatelnosti uložení pokuty v blokovém řízení se dospělo pomalu a složitě. Judikáty by beze sporu měly být srozumitelné samy o sobě; že pozdější judikát musí vykládat judikát předchozí, by mělo být výjimečné (*in concreto*: rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 1. 2012, čj. 3 As 19/2011-74, ve vztahu k rozsudku téhož soudu ze dne 24. 8. 2010, čj. 5 As 39/2010-76). Za příliš příkré však pokládám autorovo přesvědčení,

že Nejvyšší správní soud míní, že za chyby orgánů veřejné moci můžeme činit odpovědným samotného řidiče jen proto, že přivolil k projednání přestupku v blokovém řízení, ačkoliv jeho možnosti přesvědčit se o zákonnosti a správnosti rozhodnutí vydaného v blokovém řízení jsou na místě projednání přestupku takřka nulové (str. 54). K odkladnému účinku žaloby proti rozhodnutí správního orgánu (str. 67-68) mohu dodat, že podle mého názoru primárně pochybil zákonodárce: „*jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám*“ (§ 73 odst. 2 s. ř. s.). Co se tu má vlastně porovnávat s čím? Odpověď přináší judikatura Nejvyššího správního soudu, která však jednak není příliš známa, protože rozhodnutí o odkladném účinku se málokdy zveřejňují, a jednak názory tam prezentované jsou sice zřejmě jediné možné, ale jsou vzdálené zákonné dikci (např. usnesení ze dne 21. 5. 2014, čj. 6 Afs 73/2014-56).

V kapitole „*Vrácení řidičského oprávnění po uplynutí 12 měsíců od jeho pozbytí v důsledku dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení řidiče*“ [3 ½ str.] se stručně, avšak poučeně komentuje ustanovení § 123d zákona o silničním provozu [Vrácení řidičského oprávnění].

Již z obsahu a rozsahu těchto kapitol je patrna systematičnost a proporčnost diplomantova přístupu ke zvolenému tématu.

3. Formální úroveň práce (včetně práce s citacemi a poznámkovým aparátem):

Autorův styl je přiměřený, jeho strukturování je přehledné. Práce s citacemi a poznámkovým aparátem koresponduje s požadavky kladenými na diplomové práce. Posuzovaná práce sleduje logiku právní úpravy. Formální stránka práce má vcelku solidní úroveň. K oživení přispívají i reprodukce k tématu se vztahujícími dokumenty. Ještě o něco větší pozornost ovšem mohla být věnována pravopisné stránce.

4. Celkové hodnocení práce (včetně naplnění zadání a cíle práce):

Diplomant má nepochybně pravdu, tvrdí-li, že „vybodování“ může mít zejména pro profesionální řidiče dalekosáhlé důsledky jak v profesním, tak v osobním životě. Souhlasím s ním samozřejmě i v tom, že ke změnám zákona o silničním provozu by se mělo přistupovat koncepčně a nikoliv živelně. Nedostatky diplomant vidí tam, kde na ně praxe skutečně stále naráží. Z tohoto hlediska je dopad následků za porušení ustanovení § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu těžko předvídatelný a někdy i zákeřný. Lze tedy akceptovat požadavek, aby každé protiprávní jednání, které je bodově hodnoceno, mělo svou vlastní skutkovou podstatu a bylo jednoznačně deklarováno, že spáchání takového přestupku bude mít za následek nejen pokutu a zákaz činnosti, ale i záznam příslušného počtu bodů. Opodstatněným se jeví i návrh, aby přestupky, které podléhají bodovému hodnocení (a měly by tudíž být společensky škodlivější), nemohly být vyřizovány blokovou pokutou. Návrh by ovšem bylo třeba ještě poměřit možnostmi jeho praktické realizace. Diplomant vhodně uvedl přestupky, kde je bodové hodnocení na místě, i přestupky, kde tento dopad je výchovně a společensky sotva přijatelný (nepřipoutání bezpečnostním pásem, nedodržení bezpečnostní přestávky).

Předložená diplomová práce podle mého názoru představuje odpovídající kvalifikační práci. Zvláště oceňuji samostatnost a tvořivost autorova přístupu ke zvolenému tématu. Celkově proto třeba shrnout, že diplomant avizovaný cíl a záměr své diplomové práce splnil.

Klasifikace diplomové práce by měla brát v úvahu vlastní písemnou práci i její ústní obhajobu; samotnou diplomovou práci hodnotím vzhledem k výše uvedeným skutečnostem stupněm „výborně“.

5. Otázky a připomínky doporučené k rozpravě při obhajobě:

V rámci obhajoby své práce by se diplomant mohl vyjádřit k nejnovějšímu návrhu změn v bodovém hodnocení řidičů a sankcích za dopravní přestupky – viz např. příspěvek ze dne 13. 4. 2016 s názvem „Ministr Dan Ťok: Máte připomínky k fungování bodového systému nebo k připravované legislativě? Pošlete nám je.“ (s přílohami) [www.mdcz.cz/cs/Ministerstvo_dopravy/novinky].

6. Ověření původnosti diplomové práce:

Podle protokolu o ověření původnosti kvalifikační práce („Kontrola plagiátorství kvalifikačních prací“) vykazuje diplomová práce Petra Jana Bakeše, BA (Hons), podobnost s jedním souborem v rozsahu 10 %, s 97 soubory v rozsahu 5 až 9 % a s dalšími soubory uvedenými na 80 stranách protokolu nižší než 5 %. Tyto skutečnosti svědčí o značné původnosti předložené práce, když zmíněnou podobnost lze vysvětlit potřebou používat shodná právní ustanovení a soudní judikaturu, jakož i shodné, ale řádně označené tištěné a internetové zdroje.

V Plzni dne 8. 5. 2016

Podpis autora posudku